

Zarządzenie nr 9/2024

Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie

z dnia 14 sierpnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

Na podstawie art. 22b pkt 2 ustawy z dnia z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2024 poz. 560) zarządzam, co następuje:

§1. 1 Wprowadzam Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie w wersji kompletnej, zwane dalej "Standardami", stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Wprowadzam Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie, w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich, odpowiednio do wieku małoletniego stanowiące załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

3. Na Koordynatora Standardów Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie wyznaczam Panią Kingę Jaroszewską- Specjalistę pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

4. Na Zastępców Koordynatora Standardów Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie wyznaczam: Panią Monikę Beresińską - Starszego specjalistę pracy socjalnej - koordynatora w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie, Panią Zofię Ciemerych – Starszego pracownika socjalnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie oraz Pana Adriana Zdunka - Starszego pracownika socjalnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

§2. 1. Standardy w wersji kompletnej oraz w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich zamieszcza się na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie www.ops.wyszkanie.pl i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka w pobliżu sekretariatu.

2. Ponadto na tablicy ogłoszeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie zamieszcza się informację (komunikat), iż obowiązujące w Ośrodku Standardy Ochrony Małoletnich w wersji kompletnej i w wersji skróconej są dostępne do wglądu w formie wydruku dokumentu u pracownika ds. kadr oraz u Koordynatora Standardów Ochrony Małoletnich.

§ 3. 1. Do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie i ich stosowania są zobowiązani wszyscy pracownicy Ośrodka, stażyści, wolontariusze oraz osoby świadczące usługi na podstawie umów cywilno-prawnych zajmujący się organizowaną przez Ośrodek działalnością na rzecz małoletnich.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkanie**

Agnieszka Mróz

Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkowie

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkowie, zwane dalej „Standardami” określają:

- 1) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu, dotyczące pracowników Ośrodka oraz osób świadczących usługi na podstawie umów cywilno-prawnych zajmujących się organizowaną przez Ośrodek działalnością na rzecz małoletnich, w tym m.in.: asystenturą rodziny, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, wolontariatem, pracą socjalną.
- 2) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Ośrodka, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 3) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 4) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego;
- 5) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 6) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Ośrodka do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 7) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 8) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 9) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

2. Ponadto Standardy określają:

- 1) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 2) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 2. Ilekroć w niniejszych Standardach jest mowa o:

- 1) Ośrodka - należy rozumieć przez to Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie

- 2) dziecku, małoletnim, wychowanku lub uczestniku - należy rozumieć osoby do ukończenia 18 roku życia, którzy są odbiorcami działań wykonywanych przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie
- 3) wolontariuszu - należy przez to rozumieć wyłącznie osobę w wieku powyżej 13 roku życia, przy czym umowę z wolontariuszem w wieku poniżej 18 roku życia zawiera się za uprzednią zgodą jego rodzica;
- 4) rodzicach - rozumie się przez to także opiekunów prawnych oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem;
- 5) opiekunie - należy rozumieć przez to opiekuna prawnego w rozumieniu art. 145-177 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 6) osobie najbliższej dziecku, wychowankowi - należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku - osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego;
- 7) personelu - należy rozumieć przez to wszystkie osoby zatrudnione w Ośrodku na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, a także świadczące wszelkie usługi na rzecz Ośrodka, w tym stażystę, wolontariusza, praktykanta, obsługę sprzątającą, kierowcę itd.;
- 8) pracownikowi - rozumie się przez to każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę;
- 9) współpracownikowi – rozumie się przez to każdą osobę zatrudnioną na umowę cywilnoprawną;
- 10) Dyrektorze - należy przez to rozumieć Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie
- 11) zgodzie opiekuna małoletniego - należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego, jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego, należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 12) krzywdzeniu małoletniego - należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu Ośrodka lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbanie;
- 13) danych osobowych małoletniego - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego;
- 14) Koordynatorze Standardów Ochrony Małoletnich (Koordynator SOM) - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
- 15) osobie upoważnionej przez Dyrektora - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej, innego niż Koordynator SOM, pracownika do prowadzenia spraw związanych z ochroną małoletnich;
- 16) Pracownika Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie- należy rozumieć każdego pracownika socjalnego, który pracuje w w/w zespole
- 17) Kodeksie karnym lub kk - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny;
- 18) Kodeksie postępowania karnego lub kpk - należy przez to rozumieć ustawę z dnia z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;

19) Kodeksie postępowania cywilnego lub kpc - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego;

20) Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej - należy przez to rozumieć ustawę z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

21) Ustawie o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§3. 1. Personel mający kontakt z dzieckiem w trakcie pracy, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności oprócz dokumentów wymaganych na podstawie innych przepisów prawa powszechnie obowiązującego lub regulacji wewnętrznych przyjętych w Ośrodku powinni przedstawić następujące dokumenty i oświadczenia:

1) zaświadczenie z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (dok. pobierany raz w roku), - weryfikacji dokonuje Pracodawca poprzez uzyskanie informacji, czy dane osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze,

2) informację z Krajowego Rejestru Karnego, w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV w art. 189a i art. 207 kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r, o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego,

3) informację z rejestrów karnych państw trzecich (państwa obywatelstwa lub państwa zamieszkania) uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, a jeśli prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada informację z rejestru karnego danego państwa (jeżeli dotyczy),

4) oświadczenie o niekaralności,

5) oświadczenie o państwie/państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (jeżeli dotyczy) lub w przypadkach określonych w odrębnych ustawach do sprawdzeń, o których mowa w pkt. a),

6) jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r, o przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto, kandydat/kandydatka oświadcza, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. (załącznik nr 1 – oświadczenie),

2. W/w dokumenty i oświadczenia stanowią również element wymogów obowiązkowych zawartych w ogłoszeniu o naborze na stanowiska związane z kontaktem z dzieckiem.
3. Dokumenty rekrutacyjne są przechowywane przez okres niezbędny do czasu zakończenia rekrutacji na wskazane stanowisko, nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia nawiązania stosunku pracy z osobą wyłonioną w drodze naboru/rekrutacji. Po tym okresie są niszczone komisyjnie lub zwracane kandydatom biorącym udział w procesie rekrutacji. Dokumenty rekrutacyjne osoby wyłonionej w drodze naboru/rekrutacji są umieszczane w teczce osobowej tej osoby.
4. W imieniu Ośrodka w przypadku osób zatrudnianych na podstawie umowy o pracę oraz stażystów - za sprawdzenie czy osoba nie figuruje w odpowiednim rejestrze odpowiedzialny jest Kierownik Sekcji Świadczeń. W przypadku innych form współpracy niż umowa o pracę i staż (umowa zlecenie, wolontariat, świadczenie innych usług) każdorazowo osoba odpowiedzialna za sporządzenie umów cywilnoprawnych, bądź osoba merytorycznie odpowiedzialna za wykonanie zadania we współpracy z kierownikiem sekcji świadczeń lub pracownikiem sporządzającym umowy cywilnoprawne.
5. Wydruk dokumentów z rejestrów tj.: wydruk informacji z rejestru z dostępem ograniczonym oraz informacje oraz oświadczenia składane przez osobę zatrudnianą, bądź z którą nawiązywana jest współpraca niezależnie od podstawy prawnej powinno się przetrzymywać w aktach osobowych lub analogicznej dokumentacji dotyczącej stażysty/wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
6. Ustala się zasadę każdorazowej weryfikacji kwalifikacji personelu/kandydatów do pracy z dziećmi. Jeżeli kandydat podejmował w przeszłości zatrudnienie, zobowiązany jest do przedstawienia referencji z poprzednich miejsc pracy.
7. Cały personel realizujący bezpośrednio działania na rzecz dzieci, przed rozpoczęciem pracy podpisują oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Ośrodku oraz zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci. (załącznik nr 8).

Rozdział 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Ośrodka w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 4. 1. Małoletni mają prawo do bycia traktowanymi przez personel z jednakową troską.

2. Personel zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.

3. Personel zobowiązany jest do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

4. Nie do zaakceptowania jest faworyzowanie pojedynczych osób przez personel, wyrażane werbalnie czy niewerbalnie.

5. Stosowanie przez personel kar cielesnych wobec małoletnich nie jest dozwolone w żadnych okolicznościach i od reguły tej nie ma wyjątków.

6. Nie może być ze strony personelu tolerancji wobec jakiegokolwiek zachowania, które może zostać odczytane jako znęcanie się lub krzywdzenie, zarówno ze strony dorosłych jak i samych małoletnich.

§5. 1. Personel

1) równo traktuje każdego małoletniego bez względu na jego pochodzenie, wygląd, przekonania, wyznanie, kolor skóry;

2) odnosi się z szacunkiem do jego innych przekonań, innych doświadczeń, innej perspektywy wynikającej z bycia małoletnim;

3) wysłuchuje małoletniego z uwagą i traktują jego wypowiedzi i przedstawioną wersję zdarzeń z należytą powagą;

- 4) używa języka pozbawionego ocen, etykiet, dostosowanego do poziomu rozwoju małego; z szacunkiem, wydając ewentualne polecenia rzeczowo, jasno i konkretnie;
- 5) odnosi się bezpośrednio do małego;
- 6) tworzy kulturę otwartości i wzajemnej odpowiedzialności sprzyjającej zgłaszaniu i omawianiu wszelkich zagadnień i problemów dotyczących ochrony dzieci.

§ 6. 1. Niedozwolone są następujące zachowania personelu wobec małych:

- 1) wszelkie zachowania, które mają znamiona form przemocy psychicznej, fizycznej, ekonomicznej lub wykorzystywania seksualnego;
 - 2) wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, umniejszają, przedstawiają w złym świetle lub poniżają;
 - 3) niestosowny kontakt fizyczny z małym, naruszający godność. Dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, lub ewentualną potrzebą uspokojenia dziecka;
 - 4) akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które zaangażowane jest dziecko;
 - 5) nawiązywanie z dzieckiem relacji o charakterze romantycznym, czy seksualnym;
 - 6) zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny;
 - 7) goszczenie dziecka we własnym domu;
2. Nie do zaakceptowania jest werbalne naruszanie dobra małych przez personel, w tym zwłaszcza opowiadanie w ich obecności żartów o podtekście seksualnym, obscenicznym i wulgarnym.
3. W przypadku konieczności podjęcia z małym rozmowy na tematy związane z płciowością należy wykazać się daleko idącą ostrożnością, delikatnością i roztropnością.
4. Pod żadnym pozorem personel nie może częstować małych lekami, alkoholem, papierosami, środkami odurzającymi (w tym narkotykami) lub tolerować ich używania
5. Personel nie kontaktuje się prywatnymi kanałami komunikacji z małymi, w szczególności nie nawiązuje kontaktów z małymi poprzez wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych.
6. Jeśli zachodzi konieczność nawiązania kontaktu z małym, właściwą formą komunikacji pracowników są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).

§ 7.1. Personel jest zobowiązany do szacunku dla nietykalności cielesnej, intymności i prywatności małego.

2. Personel zawsze winien wykazywać daleko idącą troskę o integralność i nienaruszalność cielesną każdego małego.
3. Wchodzenie w jakikolwiek kontakt dotykowy z małym musi iść w parze z najdalej posuniętą roztropnością i rozważą. Obowiązuje tu ogólna zasada prymatu „braku nad nadmiarem”.
4. Właściwym zachowaniem respektującym nietykalność małego jest:
 - 1) poklepanie po ramionach lub plecach na wysokości ramion i łopatek;
 - 2) uścisk dłoni lub „danie sobie piątki”, „przybicie żółwika”;
 - 3) delikatne objęcie na powitanie;
 - 4) dotykanie rąk, ramion czy barków;
 - 5) werbalne pochwalenie;
 - 6) trzymanie się za ręce w czasie zabawy;
 - 7) przytulenie dla uspokojenia małego w sytuacji wzburzenia emocjonalnego (za wyraźną zgodą i potrzebą małego);
 - 8) siadanie w pobliżu małych.

5. Zawsze właściwym jest zapytanie małego o pozwolenie na rodzaj zachowania, o którym mowa w ust.4.

§ 8.1. Niewłaściwym zachowaniem i nadużyciem wobec nietykalności małego są:

- 1) wszelkie formy okazywania niechcianej czułości;
- 2) pełne i mocne uściski i objęcia, tzw. „niedźwiadki”;
- 3) dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych;
- 4) klepanie w uda lub kolana;
- 5) łaskotanie lub „mocowanie się” w silnym objęciu;
- 6) obejmowanie małoletniego, stojąc za jego plecami;
- 7) masaże;
- 8) całowanie, w szczególności w usta;
- 9) kładzenie się albo spanie obok małoletniego;
- 10) okazywanie czułości w miejscach wyizolowanych, np. łazienki, ubikacje, prywatne pokoje;
- 11) komplementowanie odnoszące się do rozwoju fizycznego

2. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:

- 1) pomoc małoletniemu z niepełnosprawnością w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni i jego opiekun wyrazi zgodę;
- 2) pomoc małoletniemu z niepełnosprawnością w spożywaniu posiłków;
- 3) pomoc małoletniemu z niepełnosprawnością w poruszaniu się po obiektach;
- 4) w sytuacjach zagrożenia życia bądź zdrowia.

§ 9. 1. Małoletnim przysługuje prawo do prywatności.

2. Niedozwolone jest upublicznianie wizerunku małoletnich przez personel Ośrodka.

3. Personel nie może wyręczać małoletnich ani pomagać im w czynnościach natury osobistej (toaleta, mycie się, przebieranie itp.), o ile dzieci są w stanie wykonać te czynności samodzielnie.

§ 10. Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań personelu wobec małoletnich są bezzwłocznie wyjaśniane.

§ 11. Nieprzestrzeganie zasad postępowania traktowane jest jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych z wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami, z rozwiązaniem stosunku pracy czy zawartej umowy zlecenie/dzieło/porozumienia o współpracy włącznie. Każdy przypadek naruszenia zasad jest rozpatrywany indywidualnie.

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 12. 1. Krzywdzeniem małoletniego jest:

1) przemoc fizyczna - czyli celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;

2) przemoc psychiczna - czyli poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;

3) przemoc seksualna - czyli angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, w tym wykorzystywanie seksualne, które odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);

4) przemoc ekonomiczna - czyli niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania;

5) zaniedbywanie - czyli niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku edukacji.

2. Zagrożenie bezpieczeństwa dziecka może przybierać różne formy oraz może być realizowane z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania, stąd na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:

1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, psychiczne i/lub fizyczne znęcanie się nad dzieckiem);

2) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, nieustanne krytykowanie;

3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem, zapewnieniem opieki);

4) doszło do przemocy domowej warunkującej wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”.

§ 13. 1. Personel w swojej pracy kieruje się przepisami prawa i działa na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

2. Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia małoletniego traktowana jest poważnie i wyjaśniana jest bez względu na to, czy pochodzi od dziecka, opiekuna, pracownika, osoby dorosłej oraz bez względu na to, czy dotyczy podejrzenia krzywdzenia małoletniego ze strony innego dziecka, opiekuna dziecka, czy też personelu.

§ 14.1. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego opisuje poniższa tabela:

	INTERWENCJA CYWILNA	INTERWENCJA KARNA	NIEBIESKA KARTA

Przesłanki	Zagrożenie dobra dziecka ze strony opiekunów	Podejrzenie popełnienia przestępstwa	Przemoc domowa
Forma interwencji	Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	Wypełnienie formularza NK- A
Właściwy organ /podmiot/ adresat zgłoszenia (ze względu na miejsce zamieszkania poszkodowanego)	Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich	Policja, prokuratura	Gminny zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej
Stosowne przepisy	Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks karny, Kodeks postępowania karnego	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej

2. **Interwencja cywilna** jest podejmowana w sytuacji, w której w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom, dochodzi do zagrożenia dobra małoletniego poprzez zaniedbania jego potrzeb życiowych takich jak np. niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, niezapewnienie odpowiedniego odżywiania, ubrania, higieny, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, opieki medycznej, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku edukacji, bezpieczeństwa, zaniedbywanie potrzeb psychicznych i emocjonalnych dziecka, niewypełnianie zaleceń lekarskich, stosowanie kar fizycznych, surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców/opiekunów, a także w sytuacji, gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona procedura Niebieskie Karty, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i sytuacja dziecka nie ulega poprawie.

3. **Interwencja karna** jest podejmowana w sytuacji podejrzenia popełnienia na szkodę małoletniego przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.

4. **Interwencja Niebieskie Karty** jest podejmowana w sytuacji podejrzenia występowania przemocy domowej, przez którą należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

5. Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy domowej:

1) przemoc fizyczna - to każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka. Często powoduje różnego rodzaju urazy;

2) przemoc psychiczna („maltretowanie psychiczne”) - to powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic nie warte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;

3) przemoc seksualna - to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem poniżej 15 r.ż. a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby. Aktywność taka może obejmować:

a) nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,

b) wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,

c) wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.

6. Krzywdzenie psychiczne dziecka to kategoria, w której najczęściej nie ma widocznych dowodów winy sprawcy. Występują natomiast u dziecka objawy jako konsekwencja tego rodzaju przemocy. Podstawowym narzędziem zatrzymania przemocy psychicznej jest praca z rodziną, która odbywać się może w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

§ 15. 1. Personel zwraca szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności na sygnały świadczące o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 14 ust. 3.

2. Uwagę personelu powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

1) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;

2) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. dziecko często je zmienia;

3) pojawia się niechęć przed udziałem w zajęciach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;

4) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;

5) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;

6) dziecko boi się rodzica lub opiekuna;

7) dziecko boi się powrotu do domu;

8) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;

9) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;

10) dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;

11) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

3. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:

- 1) ujawnienie przez dziecko przemocy domowej;
- 2) informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy;
- 3) analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka;
- 4) ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.

4. Ujawnienie przez małoletniego przemocy domowej ma miejsce wtedy, kiedy poinformuje on personel o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych. Ujawnienie jest dla niego bardzo trudnym momentem i świadczy o dużym doznawanym bólu i determinacji.

§ 16. 1. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

- 1) personel
- 2) inne osoby trzecie;
- 3) rodziców/opiekunów prawnych;
- 4) inne dziecko - krzywdzenie rówieśnicze.

§ 17. Krzywdzenie ze strony personelu

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez personel, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

2. W przypadku, gdy personel dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa, Koordynator SOM bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności ma obowiązek wysłuchać personelu podejrzanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji, której wzór określa załącznik nr 2.

3. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia cielesności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby lub wykorzystać inne dostępne metody ukarania pracownika (upomnienie, nagana).

4. Jeżeli krzywdzenia dopuścił się Koordynator SOM, czynności o których mowa w ust. 2, przeprowadza Dyrektor lub inna upoważniona przez niego osoba.

§ 18. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą bądź spokrewnioną) Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności z jego opiekunami.

2. Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji (załącznik nr 2).

3. Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie organizuje spotkanie/a z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

4. W przypadku, gdy istnieje podejrzenie, że wobec dziecka popełniono przestępstwo, Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określono w załączniku nr 3.

5. W przypadku, gdy z rozmowy z rodzicami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, którego wzór określa załącznik nr 4 i kieruje do właściwego sądu rejonowego.

§ 19. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

1. W przypadku gdy ujawniono lub zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców/opiekunów, Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka.

2. Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stara się ustalić przebieg zdarzenia, a także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji (załącznik nr 2).

3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Pracownik Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury (załącznik nr 3).

4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że rodzic/opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, jest niedożywione), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje kląpsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), powiadamia się właściwy gminny zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej znajdujący się w ośrodku pomocy społecznej w celu zdiagnozowania czy w rodzinie dochodzi do przemocy domowej.

5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w ustępach poprzedzających.

§ 20. 1. Określa się zasady interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia związanego z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia lub życia dziecka zdefiniowaną jako interwencja nagła:

1) jeżeli personel w trakcie wykonywania obowiązków służbowych poweźmie informacje o bezpośrednim zagrożeniu życia lub/i zdrowia dziecka jest obowiązany natychmiast podjąć interwencję (interwencja nagła);

2) interwencja nagła polega na natychmiastowym powiadomieniu telefonicznym o bezpośrednim zagrożeniu życia i zdrowia dziecka odpowiedniej jednostki Policji;

3) w zawiadomieniu telefonicznym personel powinien podać wszystkie informacje, jakie uzyskał odnośnie dziecka (imię, nazwisko, adres, miejsce, w którym się znajduje), opisać rodzaj zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej podać dokładną godzinę połączenia, czas trwania połączenia oraz numer, z którego dzwoniło dziecko lub inna osoba;

4) jeśli personelowi znane jest miejsce, w którym dziecko aktualnie przebywa, pracownik informuje dyżurnego Komendy Policji właściwej dla tego miejsca;

5) jeżeli personel nie posiada informacji o miejscu, w którym dziecko aktualnie przebywa, w zawiadomieniu należy podać wszystkie istotne informacje dotyczące sytuacji zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej: dokładną godzinę nawiązania połączenia oraz dokładny czas trwania połączenia, a także opis kontaktu z osobą dzwoniącą i treść;

6) personel podejmuje interwencję nagłą bez konsultacji. Jeżeli jednak sytuacja na to pozwala, należy skonsultować się przed podjęciem interwencji nagłej z Dyrektorem lub Koordynatorem SOM.

§ 21. 1. Po podjęciu interwencji nagłej personel ma obowiązek przekazania ustnej informacji Dyrektorowi lub koordynatorowi SOM, a następnie jest zobowiązany do sporządzenia Karty interwencji wspólnie z Koordynatorem SOM (załącznik nr 2 do niniejszych Standardów).

2. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Koordynatora SOM, wówczas interwencja prowadzona jest przez Dyrektora.

3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Dyrektora, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje Koordynator SOM lub osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

4. Do udziału w interwencji, jeśli sytuacja na to pozwala, można zaprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

§22.1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować służby ratunkowe dzwoniąc pod numer 112.

2. Poinformowania służb dokonuje personel, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji (załącznik nr 2).

3. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się Kartę interwencji (załącznik nr 2 do niniejszych Standardów).

4. Kartę interwencji załącza się do rejestru interwencji (załącznik nr 5).

§ 23. 1. Fakt ujawnienia możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego lub krzywdzenia małoletniego nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony personelu i bezwzględnie wymaga zareagowania.

2. Personel, który podjął informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym organom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 24. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie lub telefonicznie.

Rozdział 5

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

§ 25. 1. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, informuje się właściwy miejscowo sąd rejonowy lub policję/prokuraturę poprzez pisemne zawiadomienie.

2. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas osoba upoważniona informuje właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

§ 26. 1. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Koordynator SOM sporządza zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określa załącznik nr 3.

2. W przypadku, gdy dobro małoletniego jest zagrożone, osobą odpowiedzialną za zawiadamianie sądu poprzez złożenie wniosku o wgląd w sytuację rodziny, którego wzór określa załącznik nr 4 jest Koordynator SOM.

§ 27. 1. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty”.

2. Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i wypełnienia formularza Niebieska Karta A spoczywa na wszystkich pracownikach socjalnych i asystentach rodziny, zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszku, a następnie przekazanie karty do Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

3. W sytuacji uzyskania przez personel inny niż wymieniony w ust 2., informacji o przemocy domowej, osobą odpowiedzialną za złożenie wniosku do Zespołu Interdyscyplinarnego o wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” jest Koordynator SOM.

Rozdział 6

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§ 28. 1. Projekt Standardów ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej dla małoletnich opracowuje Koordynator SOM. Kopie dokumentów poświadczających przeszkolenie Koordynatora SOM dołącza się do akt osobowych.

2. Koordynator SOM odpowiada za przygotowanie merytoryczne personelu do stosowania Standardów, w tym za organizację spotkań szkoleniowych w zakresie ich stosowania.

3. Ze spotkań szkoleniowych, o których mowa w ust. 2 sporządza się wykaz uczestników spotkania, które przechowuje się w dokumentacji Ośrodka.

Rozdział 7

Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 29. 1. W Ośrodku obowiązują Standardy ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.

2. Standardy w wersji pełnej zamieszcza się na stronie internetowej Ośrodka i na tablicy ogłoszeń Ośrodka, a także udostępnia się każdemu zainteresowanemu do wglądu u Koordynatora SOM.

3. W siedzibie Ośrodka, na tablicy ogłoszeń zamieszcza się informację (komunikat), iż obowiązujące Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej są dostępne do wglądu u Koordynatora SOM.

Rozdział 8

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

§30. 1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest Koordynator SOM.

2. Osobami odpowiedzialnymi za udzielenie małoletniemu wsparcia w sytuacji krzywdzenia jest personel w sytuacjach niecierpiących zwłoki.

3. W przypadku uzyskania informacji lub zauważenia przez personel, że dziecko jest krzywdzone, personel ma obowiązek udzielenia pomocy, a następnie sporządzenia karty interwencji i zgłoszenia tego faktu Koordynatorowi SOM, a następnie ta osoba przekazuje niezwłocznie informację Dyrektorowi.

4. Każde uzasadnione podejrzenie jest podstawą do podjęcia kolejnych działań.

5. Personel ma obowiązek podjęcia interwencji i zgłoszenia zawsze w przypadku:

- a) podejrzenia krzywdzenia dziecka na podstawie jego obserwacji;
- b) gdy dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
- c) gdy inna osoba (dorosła lub dziecko) zgłosiła fakt krzywdzenia dziecka.

6. W przypadku, gdy osobą krzywdzącą jest personel, Karta interwencji zostaje sporządzona przez Koordynatora SOM, który przeprowadza czynności wyjaśniające i podejmuje działania dyscyplinujące. O powyższym przeprowadzającym postępowanie informuje Dyrektora.

Rozdział 9

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 31. 1. Na dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego składają się:

1) karta interwencji dot. danego zdarzenia - sporządzona zgodnie ze wzorem określonym w załączniku ar 2 do niniejszych standardów;

1) notatki służbowe sporządzane przez personel na okoliczność danego zdarzenia;

3) kopia wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do niniejszych standardów;

- 4) kopia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wobec dziecka sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 4;
- 5) rejestr prowadzonych interwencji stanowiący załącznik nr 5 do Standardów;
- 6) ankiety monitorujące poziom realizacji Standardów;
- 7) raporty z monitoringu Standardów.

2. Zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka określa instrukcja kancelaryjna.

3. Dokumentacja dot. ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, dokumentacja dot. interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka jest przechowywana u Koordynatora SOM i jest udostępniana w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie tylko i wyłącznie za zgodą Dyrektora.

4. Odpowiedzialność za właściwe przechowywanie i udostępnianie dokumentacji dot. ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego ponosi Koordynator SOM.

Rozdział 10

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet i procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 32. 1. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie małoletni nie mają dostępu do sieci Internet.

Rozdział 11

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 33. W sytuacji ujawnienia krzywdzenia małoletniego, Koordynator SOM informuje Dyrektora który wyznacza pracownika, bądź zespół pracowników zobowiązanych do opracowania planu wsparcia udzielanego krzywdzonemu, który zawiera odpowiednio do sytuacji wskazania dotyczące:

- 1) określenia form pomocy i skierowania do instytucji udzielających różnych form pomocy: terapia indywidualna, grupowa, warsztaty rozwijające zainteresowania i uzdolnienia w uzgodnieniu z rodzicami i adekwatnie do potrzeb;
- 2) wspierania rodziny poprzez wskazanie instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych;
- 3) pomocy socjalnej lub materialnej poprzez wskazanie instytucji oferujących: pomoc socjalną, poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, organizowanie pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku, zbiórki odzieży.

Rozdział 12

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów, osoby odpowiedzialne za realizację

§34.1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie Standardów jest Koordynator SOM.

2. Koordynatorem SOM jest osoba wyznaczona przez Dyrektora Ośrodka. Pod nieobecność Koordynatora SOM jego obowiązki pełnią Zastępcy wyznaczeni przez Dyrektora.

3. Koordynator SOM jest odpowiedzialny za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za przyjmowanie od personelu proponowanych zmian w treści ich zapisów.
4. Koordynator SOM przeprowadza wśród personelu raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów (wzór ankiety stanowi załącznik nr 6).
5. W ankiecie personel może proponować zmiany w Standardach oraz wskazywać sytuacje naruszenia Standardów oraz sytuacje, w których procedury określone w Standardach nie zostały zastosowane lub nie zadziałały.
6. Koordynator SOM, dokonuje opracowania wypełnionych przez personel ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
7. Dyrektor po dokonaniu analizy raportu może wprowadzić niezbędne zmiany w Standardach, które ogłoszone zostaną nowym Zarządzeniem Dyrektora.

Rozdział 13 **Postanowienia końcowe**

§ 35. Integralną część Standardów stanowią poniższe załączniki:

- 1) załącznik nr 1- Wzór oświadczenia składanego w związku z realizacją obowiązków przewidzianych w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich
- 2) załącznik nr 2 – Wzór Karty interwencji;
- 3) załącznik nr 3 - Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
- 4) załącznik nr 4 - Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny;
- 5) załącznik nr 5 - Wzór rejestru interwencji;
- 6) załącznik nr 6 - Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów;
- 7) załącznik nr 7 - Wzór ankiety dla uczniów monitorującej poziom realizacji Standardów;
- 8) załącznik nr 8 - Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony małoletnich.
- 9) załącznik nr 9 - Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami ochrony małoletnich.

§34. Standardy wchodzi w życie z dniem podpisania zarządzenia.

Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie

Agnieszka Mróz

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W WYSZKOWIE

wersja skrócona dla małoletnich

CZYM SĄ STANDARDY I DLACZEGO ZOSTAŁY WPROWADZONE?

Przemoc i krzywdzenie są niestety częste i zdarzają się zarówno w rodzinach, szkołach, jak i innych miejscach, w których zdarza Ci się przebywać. Możesz doświadczyć tych zjawisk także w przestrzeni internetowej, np. podczas zajęć, komunikacji z innymi lub gry.

Dla nas nadrzędną wartością jest to, żeby zapewnić Ci bezpieczny rozwój, a w tym celu wprowadziliśmy Standardy Ochrony Małoletnich, które są dla nas nie tylko obowiązkiem zawartym w ustawie, ale także drogowskazem relacji i budowania przyjaznej przestrzeni dla Ciebie. Poznaj nas lepiej i zapoznaj się z naszymi najważniejszymi wartościami. A jeśli chciałbyś coś do nich dodać, daj nam znać! Jesteśmy otwarci na Twoje propozycje, bo to Ty i Twoja unikatowość pozwala nam na ciągły rozwój.

1. TWOJE BEZPIECZEŃSTWO - NASZ PRIORYTET

Chcemy ochronić Cię przed różnymi formami krzywdzenia, w tym agresji fizycznej i psychicznej.

2. PRZEMOC? NIE MA MOWY!

Jeśli doświadczyłeś/aś sytuacji, w której ktoś Cię skrzywdzi, upokorzy, będzie Ci przykro lub wiesz, że ktoś inny ma z tym problem, zgłoś to do Koordynatora Standardów Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w WyszkowieMożesz to zrobić osobiście/telefonicznie lub mailowo. Nie musisz się podpisywać, ale będzie nam wtedy łatwiej pozyskać więcej szczegółów o danej sytuacji. Każde takie zgłoszenie potraktujemy poważnie, przeanalizujemy i dołożymy wszelkich starań, by Ci pomóc.

3. SZACUNEK? TAK U NAS NIE MUSISZ NA NIEGO „ZASŁUŻYĆ”!

Szanujemy Twoje prawa, w tym w szczególności godność i dążymy do zapewnienia Ci bezpieczeństwa. W komunikacji z Tobą kierujemy się szacunkiem, cierpliwością i wyrozumiałością.

4. JESTEŚMY RÓŻNI, MOŻESZ LICZYĆ NA NASZĄ AKCEPTACJĘ!

Jesteśmy różni, ale każdy z nas jest wyjątkowy. Różnorodność pozwala nam uczyć się siebie nawzajem. My także cały czas uczymy się od Ciebie, a obserwowanie Twojego rozwoju i nauka nowych umiejętności to prawdziwa przyjemność. Jeśli kogoś nie rozumiesz, zadaj dodatkowe pytania lub poproś o powtórzenie. Masz prawo do wyrażania swojej potrzeby. Pamiętaj jednak, że agresja, przerywanie, czy zagłuszanie nie jest sposobem na rozwiązanie problemu.

5. BEZPIECZNA PRZESTRZEŃ!

Czasami ktoś może „ukraść” konto w mediach społecznościowych, np. na Facebooku, innej osobie, dlatego nie przyjmuj zaproszeń od osób, których nie znasz i nigdy ich nie widziałeś na żywo. Nie wysyłaj też smsów na numery, których nie znasz. My również nie będziemy się z Tobą indywidualnie kontaktować z naszych prywatnych profili na Facebooku czy Instagramie. Nie będziemy też dzwonić z prośbą o spotkanie w miejscu innym niż to, do którego zwykle uczęszczasz i o którym wiedzą Twoi rodzice. Jeśli otrzymasz od nas niepokojącą Cię informację, zgłoś ją rodzicom/ opiekunom lub nam mailowo/telefonicznie na adres Koordynatora Standardów Ochrony Małoletnich. Wyjaśnimy sytuację i poinformujemy Cię o rozwiązaniu.

6. MASZ PRAWO WIEDZIEĆ!

Masz prawo wiedzieć co robimy, żeby Cię chronić. Pełną wersję Standardów Ochrony Małoletnich możesz znaleźć w naszym Ośrodku na tablicy ogłoszeń przy sekretariacie lub na stronie internetowej www.ops.wyszkow.pl

7. MASZ PRAWO BYĆ BEZPIECZNYM/A, A W RAZIE POTRZEBY KORZYSTAĆ ZE WSPARCIA!

REAGUJ, gdy Ty lub inna osoba małoletnia doświadczycie:

1) agresji i przemocy fizycznej w formach takich jak np.:

- a) bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie,
- b) wymuszenia,
- c) napastowanie seksualne,
- d) nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
- e) fizyczne zaczepki,
- f) zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
- g) rzucanie w kogoś przedmiotami;

2) agresji i przemocy słownej w formach takich jak np.:

- a) obelgi, wyzwiska,
- b) wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z krzywdzonego,
- c) bezpośrednie obrażanie;
- d) plotki i obraźliwe żarty,
- e) przedrzeźnianie,
- f) groźby;

3) agresji i przemocy psychicznej w formach takich jak np.:

- a) poniżanie,
- b) wykluczanie z grupy/izolacja/milczenie/manipulowanie,
- c) pisanie obraźliwych słów na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- d) wulgarne gesty,
- e) śledzenie/szpiegowanie,
- f) obraźliwe sms-y i mms-y,
- g) wiadomości na forach internetowych, w mediach społecznościowych lub tzw. pokojach do czatowania,
- h) telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające,
- i) niszczenie/zabieranie rzeczy należących do krzywdzonego,
- j) straszenie i szantażowanie.

Czasem każdy z nas ma gorszy dzień i w pełni to rozumiemy, ale jeśli coś złego dzieje się u Ciebie (lub w Twojej rodzinie, otoczeniu) albo po prostu potrzebujesz z kimś porozmawiać, możesz dać nam znać lub możesz zadzwonić pod te numery:

1) 116 111 - Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży,

2) 800 121 212 - Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.

Osoby, które tam pracują, udzielą Ci wielu przydatnych wskazówek i pomogą rozwiązać Twoje problemy. A jeśli będziesz obawiać się o swoje zdrowie lub życie, zadzwoń na Policję pod numer alarmowy: 112.

Gdziekolwiek jesteś i gdziekolwiek to czytasz - pamiętaj, że jesteś potrzebną i wartościową osobą, która zasługuje na szacunek i bezpieczny rozwój!

OŚWIADCZENIE

składane w związku z realizacją obowiązków
przewidzianych w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r.
o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich

1. Pierwsze imię i nazwisko
2. PESEL¹
3. Nazwisko rodowe
4. Imię ojca
5. Imię matki
6. Data urodzenia
7. Obywatelstwo
8. Miejsce zamieszkania²

W związku z treścią przepisu art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, przed dopuszczeniem mnie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszкові do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, oświadczam, co następuje:

1. * W ciągu ostatnich 20 lat przed dopuszczeniem mnie do ww. działalności zamieszkiwałam/em wyłącznie w Rzeczypospolitej Polskiej i posiadam wyłącznie polskie obywatelstwo, w związku z czym przedkładałam informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 2097 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego wydaną w dniu

2. * posiadam obywatelstwo

....., w związku z tym:

* przedkładałam informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego wydaną w dniu

* przedkładałam informację z rejestru karnego państwa mojego obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi wydaną w dniu.....,

¹ W sytuacji braku numeru PESEL proszę wpisać odpowiednią informację;

² Podanie dodatkowych danych osobowych zawartych w kwestionariuszu wynika z przepisów szczególnych, czyli § 14 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie trybu, sposobu i zakresu uzyskiwania i udostępniania informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym oraz sposobu zakładania konta użytkownika w związku z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich;

* przedkładałam informację z rejestru karnego państwa mojego obywatelstwa, wydaną w dniu

....., z uwagi na fakt, że prawo państwa mojego obywatelstwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi,

*³nie przedkładam informacji z rejestru karnego państwa mojego obywatelstwa uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi oraz informacji z rejestru karnego państwa mojego obywatelstwa,

3. * w ciągu ostatnich 20 lat przed dopuszczeniem mnie do ww. działalności zamieszkiwałam/em w następującym państwie lub państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, w związku z tym:

* przedkładam informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego wydaną w dniu

* przedkładam informację z rejestru karnego⁴ uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi wydaną w dniu

* przedkładam informację z rejestru karnego⁵, wydaną w dniu, z uwagi na fakt, że prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi,

*⁶nie przedkładam informacji z rejestru karnego⁷ uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi oraz informacji z rejestru karnego tego państwa;

4. * oświadczam, że prawo państwa⁸ nie przewiduje sporządzenia informacji uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi oraz informacji z rejestru karnego / w państwie⁹ nie prowadzi się rejestru karnego i w związku z tym oświadczam, że nie byłam/byłem skazany w¹⁰ za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 t. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie mam obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi;

³W przypadku posiadania obywatelstwa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska i zaznaczenia tej opcji, proszę złożyć oświadczenie, o którym mowa w punkcie 4;

⁴ Proszę podać państwo, jeśli składane są informacje z kilku państw – proszę podać wszystkie państwa;

⁵ Proszę podać państwo, jeśli składane są informacje z kilku państw – proszę podać wszystkie państwa;

⁶ W przypadku posiadania obywatelstwa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska i zaznaczenia tej opcji, proszę złożyć oświadczenie, o którym mowa w punkcie 4;

⁷ Proszę podać państwo;

⁸ Wpisać właściwe państwo (państwo obywatelstwa lub państwo zamieszkania);

⁹ Wpisać właściwe państwo (państwo obywatelstwa lub państwo zamieszkania);

¹⁰ Wpisać właściwe państwo;

5. Oświadczam, że nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie, które mogłoby doprowadzić do skazania mnie za czyny zabronione określone w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 t. o przeciwdziałaniu narkomanii lub odpowiadające tym przestępstwom;

6. Oświadczam, że wskazane wyżej dane oraz podane przeze mnie informacje są zgodne ze stanem faktycznym;

7. Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w punkcie 3 i 4 powyżej.

.....
(Miejscowość, data, czytelny podpis)

* - zaznaczyć właściwy kwadrat

KARTA INTERWENCJI

z dnia

Imię i nazwisko małoletniego		
Przyczyna interwencji (opis sytuacji, w tym wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
Światkowie zdarzenia		
Opis działań podjętych przez personel	Data	Działanie
Spotkanie z rodzicami/opiekunami	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji	Np. zawiadomienie Policji, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wnioski do Zespołu Interdyscyplinarnego o rozważenie wszczęcia procedury Niebieskie Karty, inne (jakie)	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję i data interwencji)		
Wyniki interwencji (działania organów sprawiedliwości, innych podmiotów, szkoły, rodziców)	Instytucja	Działanie
Czy przeprowadzaniu interwencji towarzyszył psycholog	TAK/NIE	

.....
czytelny podpis sporządzającego

Wzór

.....
miejsowość i data

Imię i nazwisko
nazwa instytucji zgłaszającej
adres i pieczęć instytucji

.....
dane jednostki Policji lub prokuratury

ZAWIADOMIENIE

o możliwości popełnienia przestępstwa

Zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa przez (dane sprawy, adres) wobec małoletniego (dane dziecka, adres, dane rodziców, kontakt do rodziców) w postaci (podać rodzaj przestępstwa i najlepiej artykuł z kodeksu karnego).

Uzasadnienie

Należy tutaj opisać stan faktyczny, źródło uzyskania informacji o przestępstwie, opisać zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi znamiona przestępstwa, dołączyć ewentualne dowody, datę zdarzenia lub czas trwania sytuacji noszącej znamiona przestępstwa.

.....
podpis osoby składającej zawiadomienie

Załączniki:

- (np. karta interwencji)

Wzór

.....
miejsowość, data

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

adres sądu

Wnioskodawca: *imię i nazwisko osoby zgłaszającej*

adres osoby zgłaszającej

Uczestnicy postępowania: *imiona i nazwiska*

rodziców, adres zamieszkania rodziny

rodzice małoletniego: *imię i nazwisko dziecka*

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (*imię i nazwisko dziecka, adres zamieszkania*) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone. Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.)

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego dziecka.

.....
podpis składającego wniosek

MONITORING STANDARDÓW

anonimowa ankieta dla pracowników przeprowadzona w dniu

LP.	Odpowiedz na poniższe pytania zaznaczając X we właściwym polu	TAK	NIE
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich (SOM) wprowadzone w naszym Ośrodku?		
2.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzonego dziecka?		
3.	Czy wiesz jak reagować na krzywdzenie dziecka?		
4.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad opisanych w SOM przez innego pracownika? Jeśli tak, opisz jakich:		
5.	Czy masz uwagi/sugestie związane z funkcjonowaniem SOM w Ośrodku? Jeśli tak, opisz poniżej.		
6.	Czy jakieś działanie związane z obowiązującymi SOM odbierasz jako trudne? Jakie i czy można je ułatwić?		
7.	Czy uważasz, że wprowadzone SOM zwiększają bezpieczeństwo małoletnich w Ośrodku? Jeśli nie, napisz dlaczego:		

MONITORING STANDARDÓW

anonimowa ankieta dla małoletnich przeprowadzona w dniu

LP.	Odpowiedz na poniższe pytania	TAK	NIE
1.	Czy znasz i rozumiesz standardy ochrony małoletnich wprowadzone przez Ośrodek?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy, wiesz do kogo możesz się zwrócić po pomoc?		
3.	Czy byłeś w sytuacji wymagającej uzyskania pomocy dotyczącej krzywdzenia i uzyskałeś tę pomoc?		
4.	Czy byłeś świadkiem stosowania agresji/przemocy wobec innego małoletniego? Jeśli tak, opisz jak zareagowałeś:		
5.	Czy według Ciebie w Ośrodku istnieje problem doświadczania przemocy lub agresji przez małoletnich? Jeśli tak, opisz sytuację poniżej:		

Załącznik nr 8
do Standardów Ochrony Małoletnich
wprowadzonych Zarządzeniem nr 9/2024
Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkanie
z dnia 14 sierpnia 2024 r.

.....
miejsowość, data

.....
Imię i nazwisko pracownika

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA
O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH
W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W WYSZKOWIE**

Oświadczam, że zapoznałem/am się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie wprowadzonymi Zarządzeniem nr 9/2024 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie z dnia 15 sierpnia 2024 r. i zobowiązuję się do ich stosowania.

.....
czytelny podpis